

***Hansel ile Gretel* Masalının Günümüz Sinemasına Yansıtılması Üzerine Bir Karşılaştırma**

Kübra Çavuş , Erzurum

 <https://doi.org/10.37583/diyalog.1407732>

Öz

Masallar edebiyatın çok önemli bir parçasıdır. Özellikle çocuk edebiyatında ayrı bir öneme sahiptir. Herkesin sevdiği, tekrar tekrar okumaktan veya dinlemekten zevk aldığı bir masal vardır. Uykudan önce çocuklara okutulan masalların zevki çocuk için çok büyüktür. Masalları çocuk üzerinde fiziksel, zihinsel ruhsal, gelişimsel gibi birçok alanda gelişimine katkı sağlamaktadır. Masallar her çocukta farklı izler bırakabilir ve şüphesiz hayal dünyasını geliştirmesi için önem arz eder. Masalların yazılış amacında çocuk olmasa da, çocuklar için masallar vazgeçilmezdir denilebilir. Bu masallar arasında klasikleşmiş olan Grimm Kardeşlerin *Hansel ile Gretel* adlı masalı gelmektedir. 1812’de Grimm Kardeşler tarafından yazılan masal tüm dünyada çocuklar tarafından sevilerek okunmaktadır. Çocuk edebiyatında dünya klasikleri arasında yerini alan masal birçok esere ilham kaynağı olmuştur.

Çalışmada *Hansel ile Gretel* adlı masalın günümüz sinemasına uyarlanması üzerine bir karşılaştırma yapılması hedeflenmiştir. 2021 yapımı *Sihir Gizli Servisi* adlı animasyon filmi ile masal arasındaki farklılıklar ve benzerlikler, metin ile animasyondan yararlanarak incelenmeye çalışılmıştır. Daha önceleri de birçok kez beyaz perdeye uyarlanan masal, en son 2002’de çocukların beğenisine sunulmuştur. Çağdaş modern zamanda sinemanın çocukların hayatında etkisi büyüktür. Seyrettikleri animasyon filmler aracılığı ile yeni olgular öğrenirler ve bakış açıları genişler. Bu kapsamda çocuklar dinledikleri masalları sinemada görsel, işitsel ve farklı teknoloji ile algılama şansı bulmakla beraber bakış açılarında değişiklikler ortaya çıkabilir.

Anahtar Sözcükler: *Hansel ile Gretel, Masal, Sinema, Karşılaştırma, Çocuk Edebiyatı.*

Abstract

A Comparison of the Reflection of Hansel and Gretel’s Tale in Contemporary Cinema

Fairy tales are a very important part of literature. It has a special importance especially in children’s literature. Everyone has a favorite fairy tale that they enjoy reading or listening to over and over. The pleasure of the tales read to the children before bed is great for the child. Tales contribute to the development of the child in many areas such as physical, mental, spiritual and developmental. Fairy tales can leave different traces on every child and are undoubtedly important for developing their imagination. Although the purpose of writing the tales is not for children, tales have a very important function for children. Among these tales is the classic fairy tale called *Hansel and Gretel* by the Brothers Grimm. Written by the Brothers Grimm in 1812, the tale is loved and read by children all over the world. The fairy tale, which has taken its place among the world classics in children’s literature, has inspired many works. In the study, it is aimed

to make a comparison on the adaptation of the fairy tale *Hansel and Gretel* to today's cinema. The differences and similarities between the 2022 animated film *Magic Secret Service* and the fairy tale were tried to be examined by making use of the text and animation. The fairy tale, which has been adapted to the big screen many times before, was last presented to children in 2002. In contemporary modern times, cinema has a great impact on children's lives. With the animated films they watch, they learn new facts and expand their perspectives. In this context, although children have the chance to perceive the tales they listen to with visual, auditory and different technology in the cinema, changes may occur in their perspectives.

Keywords: *Hansel and Gretel, Fairy Tale, Cinema, Comparison, Children's Literature.*

EXTENDED ABSTRACT

In the focus of this study, it is aimed to compare the common, different or similar aspects of the fairy tale *Hansel and Gretel* and the 2021 animated film, *Magic Secret Service*, by using the text and the film. The movie was inspired by the fairy tale and reflected on the big screen. There are many similarities between the fairy tale and the movie, as well as the different reflected motifs. *Hansel and Gretel* is a popular German fairy tale. This fable is a folk tale collected and popularized by the Brothers Grimm. The tale has become widespread as a childhood story and has been adapted to many different cultures. It is also open to different interpretations because of the symbolism and teachings it contains. The tale of *Hansel and Gretel* is an in-depth story with lots of symbolism and teachings. Here are some analysis points of the tale and the movie:

1. Family and Difficulties: The fairy tale shows the family's economic difficulties and its predicament. The father is reluctant to leave the children in the woods, but the stepmother persuades him. This addresses the family's internal conflict and a difficult situation.

In the movie, the parents are dead, but both are successful agents. *Hansel and Gretel* are not in poverty, but earn money to make their living.

2. Forest: The forest is an important symbol in many versions of the tale. The forest represents an unknown and dangerous world. Children face challenges both physically and emotionally when they are lost in the woods.

The forest symbol, which is also of great importance in the film, represents an area where two brothers have a dangerous adventure and have to struggle against them.

3. The Witch and the House: The witch appears as the villain of the fairy tale. Her sweet-adorned house is a symbol that lures the tempted into a trap. This highlights the need to be on the lookout for things that seem tempting but dangerous.

In the movie, Baba Yaga grandmother takes place, who intends to eat the children as in the fairy tale, but they manage to escape from the witch's hand with the children's acting together.

4. Gretel's Power: In the fairy tale, Gretel stands out for her courage and intelligence. Before falling into the witch's traps, she makes plans to save Hansel. He finally defeats the witch using the furnace and saves his brother. This highlights the strength and determination of the female characters.

In the film, Gretel reflects a professional, self-confident strong female character. She manages to get away with her courage and intelligence in the face of events on her way to struggle.

5. Hunger and Salvation: Children encounter hunger in the forest and when they come to the witch's house, they find food. But this dish represents a dangerous trap. Their salvation is due to Gretel's wit and courage.

Poverty is not reflected in the film, the two brothers do not have financial difficulties. Surviving the events with a sibling bond, the two brothers relive their devotion to each other years later.

6. Father and Stepmother: The tale also reflects the differences between good and bad parenting. While the father wants to protect his children, the stepmother focuses on her interests. This is deep reflection on family dynamics and parenting roles.

In the movie, the parents are dead. The two siblings continue their lives as solitary adults. In the movie, the two brothers first become adults and then become childhood again thanks to the potion. There is a contrast between fairy tale and film here. While there is a flow from childhood to adolescence in the tale, the opposite is seen in the movie. The two brothers are proud of their parents and feel great loyalty and longing for them. In the movie, the stepmother is the name given to the head of the Magic Secret Service. While he is portrayed as a tough and disciplined character at the beginning of the movie, at the end of the movie, I want to be told that I have a well-intentioned character under the harsh appearance. The stepmother symbol is reflected in a softened way.

7. Fraternal Bond: *Hansel and Gretel* stand out with their commitment and solidarity to each other. Working together, they overcome difficulties. This highlights the importance of fraternal relationships.

In the movie, the brothers, who have not seen each other for many years, are tasked with finding the lost king. The brothers, who do not want to do the task together, have to join forces in the continuation of the movie, fight together, face how much they miss each other and the events of the past.

8. Good and Evil: The tale deals with the conflict between good and evil. *Hansel and Gretel* represent goodness and purity, while the witch represents evil. This is the inner strength of the characters and the importance of the right choices.

In the film, it is desired to reflect good and evil with different characters. While the witch and İlveyra characters symbolize evil, *Hansel and Gretel* represent goodness, honesty and hard work. At the end of the movie, the brothers continue on their way with a powerful spy team.

Giriş

İnsan masallar ile daha anne karnında iken tanışıyor. Çocuklar daha konuşmayı öğrenmeden akşam uyumadan dinledikleri masallar ile adeta büyüyor. Sadece çocuklara değil yetişkinler de hayat boyunca eşlik eden masallar, herkeste farklı izler bırakabiliyor. Bu anlamda masallar çocuk edebiyatının en önemli taşı da denilebilir. Masallar sözlü olarak nesilden nesillere aktarılarak günümüze kadar gelmiştir. Masalların anlatılmaya başlaması insanlık tarihi ile yaşıttır denilebilir. Masallar ağırlıklı olarak, olağanüstü nitelikler taşıyan kahramanların başından geçen olayları konu edinmektedir. Masallar geniş bir hayal unsuruna dayansa da gerçeğe yakın olaylara veya kişilere de rastalanabilir. Kahramanlar, padişah, kral, vezir, fakir oğlan veya fakir kız gibi gerçek hayatta karışılabilir şahıslar olabilir (Temizyürek, Şahbaz, Gürel 2021: 40-41). Gerçek hayattan esinlenerek yazılan masalların, çocukların gelişimine katkı sağladığını ifade eden Bettelheim (2021) masalların sanat ile ilişkisini şu sözleri ile ifade etmektedir:

Masal, çocuğu eğlendirirken bir yandan da kendiyile ilgili aydınlatır ve kişilik gelişimini destekler. O kadar farklı seviyelerde anlam sunar ve çocuğun varoluşunun o kadar farklı açılardan zenginleştirir ki masalların çocuğun yaşamındaki katkısına ve çeşitliliğine tek başına erişebilecek başka bir eser türü yoktur. Masal yalnızca bir edebiyat biçimi olarak değil; aynı zamanda hiçbir sanat biçiminde çoğunun gözünde erişmeyeceği ölçüde, tamamen anlaşılabilir bir sanat eseri olduğu için de eşsizdir. (Bettelheim 2021: 22-23)

Masalların sanatsal işlevinin yanında farklı gelişimsel yanları da bulunmaktadır. Çocuğun karakter gelişimini büyük oranda etkileyen masallar, biyolojik ve psikolojik gelişimi için erken yaşta karşılaştığı ilk edebi eserdir. Anlatmaya dayalı ve kendine has bir mantığı olan masal, hemen hemen tüm milletlerde çocuk edebiyatının ilk ve en önemli kaynağı olarak kabul edilmektedir. Çocuklar, masallar aracılığı ile hayalden gerçeğe, gerçeği hayalleri ile karşılaştırarak somutlaştırma imkânı bulur. Masal okuyan ve dinleyen çocuk, hayal dünyası ile anlatılan dünyayı birlikte yaşama fırsatı bulur (Yalçın, Aytas 2017: 124). Masallar çocukların ruhunu besleyip zenginleştirirken gerçeği dolaylı yoldan öğretir ve geleceğe hazırlar. Taşdığı sembol ve motifler ayıklandığı zaman ortaya gerçek hayat çıkar. Çocuğun dünyasında eğlendirici olduğu kadar eğitici bir rol de oynayan masallar, çocukta güzellik, iyilik duygularının gelişmesine zemin hazırlar. Sağladığı bu zemin arasında dili kullanma yeteneği ve hayal gücünü zenginleştirerek, dinlemeyi öğrenme ve merak duygusunu geliştirmek de sayılabilir. Çocuk zıtlıklar ile ilk defa masalda karşılaşabilir. İyi ile kötünün, güzel ile çirkinin, doğru ile yanlışın, güçlü ile zayıfın bir masalda olabileceğini öğrenir (Şimsek 2020: 215). Masallarda yer alan sembollerin derin anlamaların olduğunu savunan, masalları psikanaliz yönünden çözümleyen Sarı/ Akyıldız Ercan (2008), masalların psikanaliz yönünü şu sözler ile ifade eder:

Masallar da zihinle ve bilinçle bağlantılı olarak hayal gücünün bir ürünüdür. Gerçek hayatta kalem alınmış, gerçek hayatın doğru ve yanlışlarını içinde barındıran, gerçek hayattan içinde veriler taşıyan ve iyi analiz edildiğinde gerçek hayatın idealize edilmiş, şifrelenmiş şekillerinin bir yansıması olan masallar da bilinçten ayrı düşünülemezler. Bilinç masalları örerken ya da masal yazımı aşamasında onu gerçeklikte görür, sonra onları rüya görme eyleminde olduğu gibi şifreler, idealize eder. Şifrelerin kökeni arasında aslında bir anlamda gerçekliğe dayanmaktadır. (Sarı/ Akyıldız Ercan 2008: 30)

Masallarda yer alan semboller ve şifrelerin somutlaştırıldığı platform, teknolojinin de gelişmesi ile şüphesiz televizyon ve sinemadır. Çocuklar dinledikleri masalları beyaz perde veya çizgi filmlerde görme imkânı bulmaktadır. Hayal ile kalan masal somutlaştırılmış ve çocukların zevkle seyrettikleri filmlere dönüştürülmüştür.

Lumiere kardeşlerin 1895 yılında Paris’te buluşları ile birlikte dünya yeni bir icraat ile tanışmış “sinematograf” icat edilmiştir. Sinema, çağının teknolojik bir aygıtı olarak tarihe yön vermiştir. Tüm dünya ve tarih için çığır açan bu yeni icat sinemanın, toplumsal yeni yapıların ve yaşam tarzlarının önünü açmıştır (Serdaroğlu 2016: 118). Sinema, çocukluk tarihine yeni ve etkili bir sayfa açmıştır. Modernite ile birlikte özne haline gelen pedagojik yaklaşımla incelenen çocukluk kavramı eğitimin, edebiyatın, sinemanın da konusu haline gelmiştir. Dünya da konuşan çocukluk kavramı, çocuğa görelilik enformasyon üretimi hızlanırken, ortaya çıkan ürünlerin çocuklara yönelik ahlaki, eğitici ve sanatsal yönleri ile tartışılmaktadır. Sinemanın içinde barındırdığı ve çocukluk döneminin temel duygularından olan çocuğu oyuna dâhil etme ve hayal kurdurma duyguları zaman içerisinde tüm yaş gruplarını içerisine alarak, son yüzyılda sinema çocuksu bir merakla resimleri oynatma isteğin ötesine, bir kültür aktarım ve üretim aracı haline gelecektir (Kasay / Turanalp 2021: 14). Bu aktarıma hizmet veren sinema sektörü zamanla teknolojik gelişmeler ile daha gelişerek çocuklara farklı ülkelerin kültürlerine göz atma imkânı sunmaktadır. Böylelikle küçük yaşlardan itibaren çocuklar, masalların sinemaya aktarımı ile hayal dünyası ile tanışır. Gerçekdışı konuların ele alındığı masallarda yer alan mitos, sihir gibi fantastik unsurların aktarımı kolaylaşmış ve çocukların anlayacağı şekilde somutlaştırılarak onlara sunulmuştur.

Fantastik ve bilim kurgu filmleri çağdaş sinemaya damgasını vurmuştur. Gerçeküstü filmler *Harry Potter*, *Yüzüklerin Efendisi*, *Oz Büyüücü*, *Hobbit* gibi yapılar zirve yapmıştır. Alternatif evrende, karanlık güçler ile mücadele etmeyi konu edinen filmler, dünyayı kurtarmak ve daha yaşanılabilir bir dünyaya kavuşma fikrini yansıtmaktadır. Çocuk temalı filmlerde hangi teknik ve türde yapılmış olsa da çocuk sineması, saflığın, iyiliğin, umudun ve güzelliğin her şeye rağmen devam edeceğini çocuklara fısıldamaya devam etmektedir (Kasay / Turanalp 2021: 16-17).

Çalışmada ele alacağımız *Hansel ile Gretel* adlı masal 2021 yılında tekrar beyaz perdeye yansıtılmıştır. Metin odaklı yöntem ile *Hansel ile Gretel* adlı masal ile “*Sihir Gizli Servisi*” adlı filmin günümüz beyaz perdeye yansımalarını karşılaştırarak incelemeye çalışacağız.

1. Grimm Kardeşlerin *Hansel ile Gretel* adlı Masalı

Masal denilince akla ilk gelen isimler şüphesiz Grimm kardeşler olacaktır. Dünyada masal türüne ekol olan Grimm kardeşlerin masallarını okumayan çocuk yoktur diyebiliriz. Her masalda farklı bir âleme örnek olan masallar, geçen 200 yıla rağmen büyük, küçük demeden herkesin tekrar tekrar dinlediği masallar olarak edebiyatta yerini almıştır. Hayat boyu birlikte olan Grimm kardeşler Hanau şehrinde dünyaya gelmişlerdir. Birlikte ömür geçirmenin yanı sıra, bilimsel çalışmalarında da birbirlerine ilham kaynağı

olmuş, birçok esere imza atmışlardır. Köy köy, kasaba kasaba dolaşan kardeşler, masalları birebir halkın ağzından dinleyerek, 1812-15 yılları arasında *Kinder und Hausmärchen* adlı iki ciltlik eseri yayımlamıştır. Derlemenin önsözünde: “Bu masalları elden geldiğince temiz tutmaya çalıştık. Ne bir olay ekledik ne birini güzelleştirdik, ne de değiştirdik” (Aytaç 2005: 266). Grimm kardeşlerin masalları denilince *Pamuk Prenses*, *Kırmızı Başlıklı Kız*, *Kurbağa Prenses*, *Külkedisi*, *Rapunzel* ve çalışmamızın odağı olan *Hansel ile Gretel* gibi daha nice başyapıt masallar akla gelebilir.

Hansel ile Gretel ormanda oduncu fakir bir babanın çocuklarıdır. Kıtlığın verdiği endişe ile geçim derdine düşen ebeveynler, üvey annenin fikri ile çocukları ormana götürerek onları orda bırakma düşüncesine varırlar. Baba bu fikre dirense de, eşinin ısrarına razı olur. Açlıktan uyuyamayan çocuklar konuşmalara şahit olur, Hansel bahçeden çakıl taşları toplar ve kız kardeşine, endişe etmemesi için telkinde bulunur (Çev. Şipal 2006: 104-105). Güneş doğmadan çocukları erkenden kaldıran üvey anne, öğlen yemeleri için ellerine küçük bir dilim ekmek verir. Ormana giderken evin dönüş yolunu bulabilmek için sık sık arkasını dönen Hansel, ara ara çakıl taşlarını yola bırakır. Ormana vardıklarında üvey annenin talimatı ile çalı çırpı toplayan kardeşler, yakılan ateşin başında yorgunluktan uyuya kalırlar. Uyandıklarında zifiri karanlık olduğunu fark eden Hansel ile Gretel, ebeveynlerinin yokluğunu fark eder ve korku içinde Hansel’in söylemi ile ayın doğmasını beklerler. Bütün gece altın gibi parlayan çakıl taşlarını takip ederek şafak vakti buldukları evin kapısını çalarak, üvey annenin azarına karşılık babalarının sevinci ile karşılaşırırlar (Şipal 2006: 106-107). Aradan çok zaman geçmez tekrar kıtlık dönemi baş gösterir. Bunun üzerine üvey anne, çocukları bu sefer ormanın daha da derinliklerine götürerek onlardan kurtulabileceklerini eşine dile getirir. Konuşmalara tekrar şahit olan iki kardeş, Hansel’in tekrar çakıl taşı toplamak için kapıya yeltenmesi fakat kapının kilitli olduğunu fark etmesi ile sabah olur. Elleri küçük ekmek parçası veren üvey anne, çocukları tekrar orman yoluna götürür. Hansel bu sefer çakıl taşları yerine ekmek kırıntılarını yola serper. Çocukların daha önce gitmediği kadar ormanın derinliklerine götüren üvey anne, ateş yakıp, onlara burada uyumalarını söyler. Eşi ile odun kesmeye gideceği bahanesi ile akşama döneceğiz vaadi ile çocukların yanından ayrılırlar. Uyandıklarında ortalığın zifiri karanlık olduğunu gören çocuklar, endişe ve korku içinde eve dönecekleri ümidi ile tekrar ayın doğmasını beklerler. Ay’ın doğması ile evin yolunu tutan iki kardeş, dönüş yolunda atılan ekmek kırıntılarının kuşlar tarafından yenilmesi sonucunda, geceyi sonsuz bir yürüyüş yaparak geçirip, evi aramakla sabahı etmiş olurlar. Yorgunluk ve açlığın verdiği bitkinlik ile bir ağacın altında uyuya kalırlar. Üç gün evi aramanın sonucunda, kar gibi beyaz bir kuşun ötmesi ve onları arkasından getirmesi ile ormanın ortasında bir eve varırlar. Şaşkınlık içerisinde eve bakan iki kardeş, evin ekmekten yapıldığını görür. Dört yanı pastadan olan, pencereleri şekerden oluşan eve, açlıktan saldıran iki kardeş cırlak bir ses duyana kadar karınlarını doyasıya doyururlar (Şipal 2006: 108- 111).

Pastaları yemeye devam eden çocuklar, kapının açılması ve içeriden yaşlı bir kadının çıkması ile korkudan oldukları yerde kalırlar. Çocukları eve çağırarak cadı, onlara yemek yedirir, yatak hazırlayarak uykuya yatırır. Kendilerini cennette sanan iki kardeş huzur içinde uyurken, kötü kalpli cadı onları yeme düşüncesi ile ertesi sabah Hansel’i

ahıra kapatır. Hansel'e kilo aldırma düşüncesi ile ona en güzel yemekleri yedirirken, Gretel'e tüm evin işlerini yaptıran cadı sadece yengeç kabuğu yemesine izin verir. Her sabah sabırsızlıkla ahırın kapısına giden cadı, Hansel'in palazlanması ümidi ile parmağını görmek ister. Her seferinde bir kemik parçasını gösteren Hansel cadının dört hafta sonunda öfkelenmesine ve artık onu yemek istemesine sebep olur. Ahırdan Hansel'ı getirmesini isteyen cadı, Gretel'e fırını yakmasını söyler. Ekmek pişirme bahanesi ile Gretel'i fırına atmak isteyen cadının niyetini anlayan Gretel, cadıyı fırına iter, kapağı üzerine kapatır. Büyük sevinç ile Hansel'i kurtaran Gretel, hasret giderdikten sonra evde bulunan tüm değerli mücevher, inci, boncuk ne varsa alır ve evin yolunu tutarlar. Bir göl kıyısına gelen ilk kardeş, karşıya nasıl geçeceklerini düşünürken, beyaz bir ördek yüzerek yanlarına gelir ve onları teker teker gölün karşıya getirir. Ormanda biraz yürüdükten sonra evlerini bulan iki kardeşin, çocuklarını ormanda bıraktığı günden beri kahrolan babasının kapıyı açması ile kavuşmaları gerçekleşir. Mücevher ve takıları babalarına gösteren çocuklar artık fakirlik içinde yaşamayacak, üvey annenin de ölmüş olması, gam ve kederin sona ermesi ile mutlu bir hayat yaşamalarına kapı açacaktır (Çev. Şipal 2006, s.111- 116).

2. *Sihir Gizli Servisi* adlı Sinema Filmi

Hansel ile Gretel adlı masal birçok kez beyaz perdeye uyarlanmıştır. En son 2021 yılında Netflix adlı platformda *Sihir Gizli Servisi* adlı film çocukların beğenisine sunulmuştur. *Sihir Gizli Servisi* (*Hansel & Gretel* olarak da bilinir) 2021 yapımı Rus bilgisayar animasyonlu komedi filmidir. Wizart Animation, CTB Film Company ve QED International tarafından üretilmiştir; Analisa LaBianco, Vladimir Nikolaev, Jeffery Spencer, Aleksey Tsitsilin ve Alexey Zamyslov tarafından yazıldı ve Tsitsilin tarafından yönetildi. Film, Grimm Kardeşler'in hikâyesi olan Hansel ve Gretel'e dayanmaktadır. Film, Sony Pictures Productions tarafından Rusya'da 18 Mart 2021'de gösterime girdi. Netflix, filmin küresel haklarını satın aldı ve 25 Mart 2021'de yayınladı. Film, yayınlanmasının ilk haftasında Netflix'in ilk on küresel görüntüleme çizelgesine ulaşan akış sıralamasında iyi bir performans sergiledi. Film eleştirmenlerden genel olarak olumlu eleştiriler aldı ve özellikle animasyona dikkat çekti (URL 1).

Film fantastik sihir dolu bir ülkenin kralın doğum gününe 3 gün kala, yemek masasında yemeklerin canlanması ve kralı kaçırmaları ile başlar. Doğum gününe kadar kralın bulunması gerektiğini ifade eden vezir, ülkenin karanlık güç ve sihirleri ile mücadele den Sihir Gizli Servisini kralı kurtarmaları için haberdar eder. Sihir Gizli Servisi'nin en başarılı ajanı olan Gretel görevlendirilir. Gretel'in en büyük hayâli ülkenin en iyi ajanı olmaktır. Bu görevde ona yardım etmesi için kardeşi Hansel ile çalışması istenir. Hansel kehanetleri ile halka gösterilerde bulunarak halkın ilgisini çeken bir büyücüdür. Kendisini *Hansel Usta* olarak adlandıran Hansel, insanlara kehanetleri karşılığında mücevher satmaktadır. Dolandırıcı ve hırsız olan kardeşine karşı mesafeli olan Gretel, kardeşini tutuklar ve servise götürür. Bir kuaför salonundan gizli geçit ile Sihir Gizli Servis binasına geçiş yaparlar. Servisin müdiresi olan üvey anne, kardeşlerin iş birliği içerisinde bu görevde yer almalarını ister. Sihri gören gözlük, sihirli saat, sihir

bulucu, kaybolmamak için sihirli mavi taşlar gibi ekipmanlar ile iki kardeş göreve çıkar. Eskiden sarayda aşçı olan İlvayra, kralı kara büyü ile zehirlemeye çalışırken, kral tarafından sürülür, bunun üzerine kendine bir saray inşa eden İlvayra, intikam duygusu ile kralı kaçıtır. İlvayra, kralı kendisine sihirli kurabiyeler ile âşık ederek, krallığı ele geçirerek kraliçe olmak ister. Direnmek isteyen kral, sihirli kurabiyeleri yiyerek sihrin etkisine girer. Göreve çıkan iki kardeş bir hamur işi deposunda gizemli malzemeyi ararken, soğuk yanan ateşin ardından gizli geçitten geçerek, keklerin canlı olduğu ve kurabiye ürettikleri sihirli alanı bulurlar. İlvayra'ya ait olan bu depo, büyü ve sihirleri için sakladığı iksirlerini sakladığı mekândır. İksirlerin arasında gizemli malzemeyi bulmaya çalışan Gretel, fabrikada olan büyük köpeğin saldırısına uğrar ve tüm iksirler Hansel ile kendi üzerine dökülür. Dökülen iksirler iki kardeşi türlü türlü şekillere dönüştürür ve sonunda iksirin etkisi ile çocukluklarına dönen kardeşler şaşkınlık içerisinde olan biteni anlamaya çalışırlar. Çocuk olmaktan nefret ettiklerini söyleyen iki kardeş, bu durumu düzeltecek iksiri aramaya çalışırken fabrikanın yangını üzerine gelen polisten kaçarlar. Dökülen iksirlerin etkisinde kalan köpek küçülür ve kardeşler ile servise geri dönmeye çalışırken, çocuk olduklarını fark eden görevliler onların servise girmelerine izin vermezler. Farklı yollar ile servise girmeye çalışan Gretel başarılı olamaz. Büyünün etkisinden kurtulmak için ormanda bulunan Baba Yaga'ya gitmek için yola çıkarlar. Hansel, Baba Yaga'nın çocukları yediği efsanesini Gretel'e söylese de, Gretel buna aldırış etmez ve iki kardeş bilinmez bir ormana doğru yoldaki çaldıkları velespit ile gün batımı ile gizemli bir yolculuğa çıkarlar. Hansel dönüş yolunu bulabilmek için ara ara yolda kaybolmayı önleyen sihirli mavi taşları atar. Baba Yaga'nın evine varan iki kardeş, iki karganın yanlarına gelmesi ve velespitlerini uçarak götürmesi ile eve yaklaşır. Eve seslenen Gretel, ona yüzünü dönmesini ister, evin kendisine yönelmesi ile içeriden yaşlı Baba Yaga nine gelir. Baba Yaga nine krallığa büyü satan bir büyücüdür. Eve girmek istemeyen Hansel'in aksine kendisini tanıtan Gretel, ona kralı kurtarmaları ve eski hallerine dönmeleri için ikna etmeye çalışır. Baba Yaga nine, kralı göl canavarının kaçırdığını ifade eder. Yetim olduklarını öğrenen Baba Yaga nine, onları evine alır, onlara yardım edeceği vaadi ile uyku iksiri eklediği ekmeği yedirmek ister. Ekmeği yiyen Gretel, sihri fark eder ve kardeşini de alarak yatağa gider. Durumu fark eden kardeşler, uykuya yenik düşmeden, Hansel cadıyı oyalamak için bal kabağı kılığında gösteri yaparak Baba Yaga ninenin, panzehrini vermesini sağlar. Ayçöreğini koklayarak iksirden kurtulurlar ve kaçmaya çalışırlar. Tavan arasında bulunan sihirli havana binen iki kardeş, Gretel'in evi sihirli tabanca ile ateşe vermesi ile gökyüzüne doğru uçmaya başlarlar. İki kardeş yolculuğuna devam ederken, geçen günler içinde sihirli aşk kurabiyeleri ile kralı yediren İlvayra, keklerden deponun iki çocuk tarafından yok edildiğini öğrenir. Duruma çok sinirlenen İlvayra düğün hazırlıklarını hızlandırır. Uzaya doğru ilerlerken, havanı nasıl kontrol edeceklerini bilemeyen iki kardeş, havandan konuşan bir ağacın navigasyonu ile göl canavarın yanına gitmek için rotayı belirlerler.

Gün doğusu ile göl canavarının yaşadığı yere doğru ilerlerken havanın ormanın içine düşmesi ile yollarını kaybederler. Bir gölün kıyısına gelen iki kardeş, gölde bulunan büyük bir ahtapot tarafından kaçırlır. Göl canavarının olduğu denizkızların yaşadığı çok güzel bir yere getirilirler. Kraliçe çocukların üzerini arattırırken sihirli vanilyayı görünce

onları İlvayra'nın casusları olduklarını düşünür ve tutuklatır. İlvayra'nın aşk kurabiyeleri için en etken kullandığı malzeme vanilyadır. İki kardeşi balığa çevirmek isteyen kraliçe, son anda Gretel'in daha önce büyücüler tarafından kaçırılan kızını kurtarması ve boyunda bulunan kolyeden kızının onları tanınması ile onları serbest bırakır ve ziyafet hazırlatır. Kraliçe iki kardeşe İlvayra'ı anlatması ile Gretel kralı kaçıranın İlvayra olduğunu anlar. Daha önceleri göle gelen hırsız keklerden İlvayra'nın izini sürerler. Gretel başlarında bulunan komutan kurabiyeleri serbest bırakması ile İlvayra'nın peşine düşerler. Tesadüf eseri geçidi bulan köpek sayesinde saraya varırlar.

Saraya bir lokomotif ile gizli giren kardeşler, düğün hazırlıkların yapıldığını görürler. Sarayda kurabiyelerden bulunan büyük bir ordunun olduğunu gören iki kardeş, kılık değiştirerek kralın yanına varırlar. Kralı bulma heyecanı ile olanları anlatan Gretel, kralın tamamen sihrin etkisinde ve olanlara anlam veremediğini görür. Kurabiyelerin sihirli olduğunu anlayan iki kardeş, İlvayra'nın niyetini ve kurabiyeleri yiyen herkesin ona köle olacağını anlar. Kralı hediye bahanesi ile kaçırmak isteyen iki kardeş, beyaz ördeklerden oluşan faytona bindirmek isterken Hansel adını duyan kral, zamanında kendisine ait olan heykeli, Hansel'in kaçırdığını hatırlar, kaçırılacağını düşünür ve tutuklanmaları için emir verir. İlvayra çocukların fırına atılmasını söyler, kendilerinden şeker yapmak niyetindedir. Sıcak fırının içine atılan iki kardeş, olanlar yüzünden tartışır ve geçmişleri ile yüzleşirler. Aynı zamanda İlvayra ile kral beyaz ördeklerin olduğu fayton ile uçarak halka düğün davetiyesi ile sihirli kurabiyeleri atarak, kraliyet sarayına varırlar.

Fırında çaresiz bir bekleyiş içinde olan iki kardeş karşılıklı özür dileyerek, şekerden oluşan balonların üzerinde zıplayarak, fırından kurtulurlar. Panzehir için malzemeleri toplayarak iksiri hazırlayan iki kardeş, sarayda bulunan ejderhayı sihir ile canlandırması ile saraya doğru uçarlar. Nereye uçmaları gerektiğini bilmeyen iki kardeş, daha önceleri Hansel'in yola attığı taşlar, göğe kadar uzanan mavi ışık tutması sayesinde evin yolunu bulurlar. Sarayda havai fişeklerin patlaması ile gökyüzünden yağın kurabiyeleri yiyen halk, sihrin büyüüne kapılarak İlvayra'ya sevgi gösterisinde bulunurlar. Nikâha engel olmak isteyen iki kardeş, Gretel'in son anda krala attığı iksirli karışım sayesinde kral sihrin etkisinden uyansa da, İlvayra'nın kralı öpmesi ile tacı takarak, kraliçe olur. Halka sevgi sihri yapan İlvayra, halkın sevgi seli yapmasının mutluluğu içindedir. Kral ve iki kardeşin ona itaat etmemesi sonucunda onlara zorla kurabiye yedirmek ister. O sırada Gretel kendini kurtarır ve kurabiye yapılan hamurun içine panzehrini koymak ister.

Dökmek istediği sırada İlvayra, Hansel'i hamurun içine atarak kurabiye yapmak ile tehdit eder, panzehri vermek zorunda kalan Gretel, İlvayra'nın kandırması sonucunda Hansel ile birlikte hamurun içine atılırlar. Hansel'in uçan balon numarası ile hamurun içinden kurtulan iki kardeş, İlvayra'nın elinden panzehrini almaya çalışırken İlvayra hamur makinesinin içine düşmesi ile kurtulurlar. İlvayra fırında pişer ve hamur patlaması ile gökyüzüne uçar. Panzehrini hamura katan Gretel, halkın kurabiyeleri yemesi ile kraliyetin kurtulmasına sebep olur. Servisin müdiresi üvey anne, halk ile ilişkilerden sorumlu Grimm kardeşleri yanına çağırır. Grimm kardeşlere bu olayın duyulmaması fakat iki kardeşin efsanesini kaleme almalarını ister. Eski hallerine dönmek üzere sihir yapılan

iki kardeş, yetişkinlik hallerine geri dönerler. Kral tarafından en iyi ajan ödülüne layık görülen Gretel, hayaline kavuşur. Hansel'e Sihir Gizli Servisi tarafından 80. seviye kraliyet büyücülüğü verilirken, kendisinin bunu kabul etmediğini, gerçek bir büyücü olmadığını itiraf eder. En iyi ajan olarak Gretel'e *Kırmızı Başlıklı Kız* adlı yeni görev verilir. Görevi ortağı olmadan yapmayacağını söyleyen Gretel, kardeşi ile birlikte çalışmak istediğini, onunla gurur duyduğunu ifade etmesi ile film sona ermektedir (URL 2).

3. Masal ile Filmin Karşılaştırılması

Grimm kardeşlerin başyapıtı denilecek masalı olarak adlandırabilecek olan *Hansel ile Gretel* masalı ile *Sihir Gizli Servisi* adlı sinema filmin kısa özetledikten sonra, masal ile filmin arasında karakter, mekân, motif ve sembol gibi açılardan farklılık ile benzer yönlerini karşılaştırma yapılarak incelenmeye çalışılacaktır. Aytaç karşılaştırmalı edebiyat bilimini: Edebiyat eserlerini inceleyen, araştıran edebiyat biliminin bir dalı, "Karşılaştırmalı Edebiyat Bilimi"dir. Görevi, işlevi farklı dillerde yazılmış iki eseri konu, düşünce ya da biçim bakımından incelemek, ortak, benzer ve farklı yanlarını tespit etmek, nedenleri üzerine yorumlar getirmektir" olarak tanımlar (2021: 11). Tarihte mitolojiler ile sahnelerin, tarihi olayların edebiyat eserlerine yüzyıllar boyunca konular sunan ortak kültür hazinesi olduğunu aktarır. Karşılaştırmalı edebiyat biliminin temelini Goethe'nin "Weltliteratur" adlı dünya edebiyat düşüncesine dayandırır. Goethe'nin hocası olan Herder'e göre karşılaştırmalı edebiyat bu anlamda uluslararası bir eğitim zinciri oluşturmaktadır (Aytaç 2021: 11).

Çocukların eğitimi için önemli bir araç olan eserlerin farklı işlevleri bulunmaktadır. Bu bağlamda çocuk edebiyatının en temel öğeleri akla gelebilir, bunlar sırayla, karakterler, konu, ileti, dil anlatım ve resimler olarak sınıflandırılabilir. Bu öğelerden eserlerin belki de bel kemiğini oluşturan karakterdir. Eserlerde olayı sürükleyen, yaşayan en önemli kişiye ya da anlatılanın doğrudan ilgili olduğu, olayların onun etrafında döndüğü temel kişiye kahraman denilir (Sever 2021: 76).

Edebiyat yapıtları kaleme alındıkları toplumun kültürel ve toplumsal değerlerini yansıtmaktadır. Masal, öykü, roman gibi yaratılardaki kahramanlarıyla kendisiyle, çevresi ve toplumla yaşadıkları çatışmaları, toplum tarafından benimsenen veya karşı çıkılan değerleri ve inançları okura hissettir (Sever 2021: 65). Buradan yola çıkılarak ilk olarak masal ile filmde yer alan karakterler, mekân ve motifler arasında ki benzerlikler ile farklılıklar karşılaştırılacaktır.

3.1. Karakterlerin Karşılaştırması

Karşılaştırmaya öncelikle filmin ve masalın en önemli olan öğeleri olan karakterleri ile başlamakta fayda olacağı kanaatindeyiz.

Çocuk ve yetişkin edebiyatında, olay kurgusunda yer alan kahramanlar farklı işlevler üstelenebilirler. Bir olay ya da kurgu içindeki konumlarına göre de başkışı

(kahraman), “yan kişi” roman ya da öykü kişisi olarak adlandırılır. Kahramanlar, çocukların eğlenme, keşfetme gerçek ile yüzleşme gibi işlevleri sayılabilir. Ayrıca kahramanlar, çocuklarda kalıcı izler bırakabilir. Çocuklarda iyi geliştirilmiş kişilik özellikleriyle gerçeklilik duygusu uyandırabilir. Çocuk edebiyatında bir kişi, kişileştirilmiş bir hayvan, bir nesne kahraman olarak karşımıza çıkabilir (Sever 2021: 76 -77).

3.1.1. Hansel ile Gretel Karşılaştırması

Masalın başkahramanları Hansel ile Gretel büyük öneme sahip. Masalda iki küçük çocuk olan kardeşler, filmde yetişkin olarak karşımıza çıkmaktadır. Gretel ülkenin en iyi ajanı iken, Hansel sokakta dolandırıcıdır. Filmde yıllardır görüşmeyen kardeşler, masalda birbirlerinden hiç ayrılmamışlardır. Masal karakterlerin çocukluktan-ergenliğe olma yolunda ki gelişmeleri anlatırken, filmde karakterler yetişkinlikten, iksir sayesinde tekrar çocukluklarına dönüşü yansıtmaktadır.

Film ve masalda diğer dikkat çeken unsur kardeşlerin dayanışması denilebilir. Hansel, cadının evine düştüklerinde Gretel ile birlikte çalışarak kurtuluş yolları arar ve onunla işbirliği yapar. Bu, kardeşlik bağlarını vurgular ve birbirlerine olan güvenlerini yansıtır. Dayanışma, zorlukların üstesinden gelme ve kurnazlıkla zorlukları aşma gibi ortak özellikler görülmektedir. Gretel, masal boyunca kardeşi Hansel’e büyük bir bağlılık gösterir. Ormana bırakıldıklarında onunla birlikte hareket eder, ona yardım eder ve onunla dayanışma içinde olur. Gretel, zeki ve hünerli bir karakterdir. Hansel, masal boyunca kurnazlıkla ve cesaretle dikkat çeker. Filmde birlikte çalışarak olaylar karşısında mücadele vermeleri, yetişkin olsalar bile her yaşta kardeşe ihtiyaç duyulabileceğini gösterirler.

3.1.2. Anne-Baba Karşılaştırması

Masalda anne ölmüş, baba üvey anne ile evlidir. Fakir bir oduncu olan baba, pasif bir karakterdir. Kocasına çocukları besleyemediği için ormana bırakıp ölüme terk etmeyi teklif eden üvey anne motifi, evde baskın karakter olarak masalda ön plandadır. Filmde iki kardeşin anne babası ölmüş fakat ikisi de ülke çapında gurur duyulan ajanlardır, dolayısıyla aile meslek sahibidir.

Filmde üvey anne motifi masum gösterilmektedir. Sihir Gizli Servisi’nin Müdiresinin adı Üvey Anne, sert görünen bir karakter, fakat filmin sonunda aslında iyi bir karakter olduğuna dair izlenim verilmektedir. Filmde anne babası ölen kardeşler, ailelerine özlem duyar ve onları doğru dürüstü yetiştirdikleri için onlara vefa duyarlar. Gretel’in tek hayali anne babası gibi en iyi ajan olmak ve kendisi ile gurur duymalarını sağlamak. Masalda anne ile ilgili bilgi verilmektedir.

3.1.3. Cadı Karşılaştırması

Grimm Kardeşler, özellikle Wilhelm Grimm masallardaki kötü cadı figürünün özelliklerini belirleyerek Alman kültüründe yerleşmesini sağlamıştır. Bunlardan en bilinen Hansel ile Gretel Masalı'ndaki çikolata ve şekerlemelerden bir ev yaparak çocukları yakalamak ve yemek isteyen yaşlı kadındır. Potansiyel olarak insan yiyen yaşlı cadı hem kötü hem de aptaldır ve kendisi tamamen yok edilmelidir (Gobrecht 2016: 23).

Film ve masalda cadı ortak insan (çocukları) yemek isteyen karakter olarak dikkat çeker. Masalda cadı, ormanda çocukları tuzağa düşürmek için evini sihir ve büyü ile şeker ve kekten yapar. İki kardeşi yemek isteyen cadı, masalın sonunda Gretel'in kurnazlığı sayesinde fırına atılır ve yakılır. Rus yapımı filmde slav mitolojisinde geçen Baba Yaga nine ismi ile karşımıza çıkan cadı karakteri, BABA YAGA (Rusça: Баба-яга, Bulgarca: Баба Яга, Lehçe: Baba Jaga) Ormanın derinliklerinde bir kulübede yaşayan yaşlı bir kadın büyücünün adı olup çoğunlukla çocukları kaçırıp yiyen korkunç ve zalim bir cadı olarak tasvir edilmektedir (URL 3). Baba Yaga nine, çocuklara uyku iksiri ile yapılmış kurabiyeler yedirmek ister. Kurabiyenin sihirli olduğunu fark eden Gretel, kurnazlığı sayesinde cadının tuzağından Hansel ile kurtulur ve evi ateşe verir. Masalda cadıyı fırına atıp yakan Gretel, filmde evi ateşe verir.

Filmde asıl kötü gösterilmek istenen kötü niyetli cadı İlvayra adlı karakterdir. Filmde kralı aşk kurabiyeleri ile büyüleyerek kendine âşık eden İlvayra, kraliçe olma niyetindedir. Masalda cadının evi kek ve şekerden oluşurken, filmde İlvayra kendine pembe şeker, pamuk, keklerden oluşan bir şehir inşa eder. Şatosu kek ve şekerden oluşan İlvayra, askerlerini kurabiye ve kekten pişirir. Ordusunda ki askerleri cezalandırmak istediğinde onları fırına atar ve pişirir. Burada masal ile filmin ortak motifi fırın denilebilir. Filmin son sahnesinden İlvayra, Hansel ile Gretel'i ona itaat etmedikleri için onları fırına atmak ve pişirme niyetindedir. İki kardeşin dayanışması sayesinde kardeşler İlvayra'yı fırına atar ve gökyüzüne doğru atarlar. Filmde masalın aksine ölüm yoktur.

3.2. Mekân-Motiflerin Karşılaştırması

Film ile masal arasında motif ve mekân farklılıkları, benzerlik ile farklılıklar görülmektedir. Bunlardan en belirginini şüphesiz mekânsal olarak orman motifidir. Masal ile filmde de olayların canlandığı mekân ormandır. Her iki türde çocuklar, ormanda tek başlarına kalmakta, evin dönüş yolunu bulmaya çalışmaktadırlar. İki kardeş masalda evin yolunu çaresiz ararken cadının evine rastlarlar, fakat filmde Baba Yaga ninenin evine bilinçli giderler. Her iki türde de iki kardeş mücadeleler ile cadıların elinden kurtulmayı başarırlar. Masal ve filmde cadının ev motifi benzerlik göstermiştir. Masalda iki kardeşi yeme isteğinde olan cadı, evi sihir ile kek, şeker ve pastadan yaparak çocukları tuzağa çekmek ister. Filmde ise Baba Yaga nine lakabı ile çocukları yiyen cadının evi, konuşabilen, hareket eden, sihirli eski bir evdir.

Diğer benzerlik gösteren motif çakıl taşları olmuştur. Hansel ormanda kaybolmamak için evin yolunu tekrar bulabilmek için önce çakıl taşları sonra ekmek kırıntıları ile yolunu bulmaya çalışır. İlk denemesinde evi bulan Hansel, ikinci seferde

kuşların ekme kırıntılarını yemesi sonucunda evi bulamaz. Filmde buna benzerlik görülmüştür. İleri teknoloji sahip olan sihirli havan, iki kardeşe navigasyon özelliği ile uçurur. Hansel, sihirli mavi taşları gittikleri güzergâhın üzerine atar ve filmin sonunda mavi taşları karanlıkta gökyüzünü aydınlatarak şatonun yerini gösterir.

Masalın sonunda gölü karşıya geçmek isteyen kardeşlerin yardımına beyaz ördek yetişir ve onları birer birer gölün karşısında getirir. Filmde ise Kral ile İlvayra'nın düğün faytonunda beyaz ördekler yer alır.

Filmde dikkat çeken, Gizli servis binasında bir odada bulunan tüm masalarda farklı farklı olan motifler bir arada verilmiştir. Sihirli olan odada, Aladin'in sihirli lambası, Pandora'nın kutusu, taşın içinde ki kılıç, kutsal kâse, uçan halı, yedi fersahlık çizmeler, kutsal kolyeler ile diğer tüm masallara gönderi yapılmaktadır. Ayrıca filmde Anka kuşu ve denizkızı gibi motiflere yer verilmektedir. Filmin sonunda iki kardeşe yeni görev verilir, görevin adı *Kırmızı Başlıklı Kız*'dir.

Sonuç

Çalışmada *Hansel ile Gretel* adı masal ile *Sihir Gizli Servisi* adlı sinema filmi, metin ve film kaynaklarından yararlanılarak karşılaştırılmıştır. Masaldan esinlenerek çekilen filmde benzerlikler ile farklıklar ortaya konulmaya çalışılmıştır. Film çocuklara masalı, sihir, büyü, iksir, ajan gibi fantastik motifler ile daha eğlenceli hale getirdiği söylenebilir. Film, *Hansel ile Gretel* masalını daha günümüz teknolojik, fantastik, macera dolu bir biçimde ele almaya çalışmıştır denilebilir.

Masal ve filmde kardeşlik, sevgi, dayanışma, aile gibi kavramlara önem verilmiştir. Masal ve filmde iki kardeş zorlukların karşısında birlik beraberlik ile sorunların üstesinden geldiği söylenebilir. Her iki türde de sonunda iyilik ve kardeşlik kazanır denilebilir.

Masalda üvey anne kötü karakter olarak yansıtılırken, filmde üvey anne motifi sadece isim olarak kullanılmıştır ve filmin sonunda iyi kalpli biri olarak gösterilmeye çalışılmıştır. Masalda ve filmde cadı olarak karşımıza çıkan cadı ve İlvayra karakterleri çocukları yeme peşindedir. Fakat filmin sonunda kimse ölmüyor. Film ve masalda orman, ev, beyaz ördek, çakıl taşları gibi benzerlik gösteren motiflere rastlanmıştır. Filmden de anlaşılıyor ki Hansel ile Gretel adlı masal daha gelecek senelerde birçok esere ilham kaynağı düşünülmektedir.

Kaynakça

Aytaç, Gürsel (2005): *Yeni Alman Edebiyatı Tarihi*. Ankara: Akdağ Yayınları.

Aytaç, Gürsel (2021): *Karşılaştırmalı Edebiyat Bilimi*. Ankara: Doğubatu Yayınları.

Baba Yaga Tanımı: <https://ozhanozturk.com/2018/03/11/baba-yaga/> (Erişim Tarihi: 20.06.2023).

Bettelheim, Bruno (2021): *Masallar ne Anlatır?*. İstanbul: Sfenks Kitap.

Gizli Servisi Bilgisi: https://tr.wikipedia.org/wiki/Sihir_Gizli_Servisi (Erişim Tarihi: 14.03.2023).

- Gobrecht, Barbara** (2016): Von schönen Prinzessinnen, klugen Mädchen und bösen Hexen. Frauengestalten im Märchen". *TelevIZion. Fachzeitschrift des Internationalen Zentralinstituts für das Jugend- und Bildungsfernsehen (IZI)*. 29/2016/1. 20-23.
- Grimm, Wilhelm / Grimm, Jakob** (2006): *Grimm Masalları I*. Çev. Kamuran Şipal. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Kasay, Abdullah / Turanalp, Sümeyra** (2021): *Sinemada Çocuk Çizgiler*. Konya: Beyaz Bulut.
- Sarı, Ahmet / Akyıldız Ercan, Cemile** (2008): *Masalların Psikanalizi*. Ankara: Salkımsöğüt Yayınları.
- Serdaroğlu, Fatma** (2016): Sinema Neden Sanattır? Sinemayı Sanat Olarak Ele Alan Bir Araştırma Ne Tür Bir Yaklaşım Benimsemelidir? *Anadolu Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*. Sayı 24 (2), 113-125
- Sever, Sedat** (2021): *Çocuk ve Edebiyat*. İzmir: Tudem Yayınevi.
- Sihir Gizli Servisi Film**: <https://www.netflix.com/tr> (Erişim Tarihi: 16.03.2023).
- Şimşek, Tacettin** (2020): *Kuramdan Uygulamaya Çocuk Edebiyatı*. Ankara: Grafiker Yayınları.
- Temizyürek, Fahri / Şahbaz, Namık Kemal / Gürel, Zeki** (2021): *Çocuk Edebiyatı*. Ankara: Pegem Yayınları.